

Република Србија
**МИНИСТАРСТВО ЗА РАД,
ЗАПОШЉАВАЊЕ, БОРАЧКА И
СОЦИЈАЛНА ПИТАЊА**
*Сектор за бригу о породици и социјалну
заштиту*
Број: 117-00-01503/2017-19
Датум: 01.06.2017. године
Београд

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА
Београд

Примљено: 19 JUN 2017		
О.јед.сви/оп.	Број пр.-акт	Прилог
281	87	23785

27

РЕПУБЛИЧКИ ЗАШТИТНИК ГРАЂАНА

ул. Делиградска бр. 16
БЕОГРАД

Предмет: Извештај о посети Дому за лица ометена у менталном развоју "Otthon" Стара Моравица 06. октобра 2016. године Заштитника грађана у обављању послова Националног механизма за превенцију тортуре, број 281-87/16 од 18.04.2017. године

Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања размотрило је ваш Извештај о посети Дому за лица ометена у менталном развоју "Otthon" Стара Моравица 06. октобра 2016. године, број 281-87/16 од 18.04.2017. године.

У Препорукама бр. 1 и бр. 2 Извештаја се препоручује Министарству да у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова сачини план трансформације Дома "Otthon", а који ће за последицу имати измештање корисника из Дома због неодговарајуће локације јер корисницима није омогућено адекватно учешће у социјалној заједници нити контакт са спољашњом средином. Такође је указано да је потребно обезбедити могућност употребе матерњег језика, српског језика, смештаним корисницима у комуникацији са особљем Дома. Ово Министарство ће учествовати у изради плана трансформације Дома "Otthon" са надлежним органом Покрајинским секретаријатом за социјалну политику, демографију и равноправност полова као представником оснивача установе. Конкретан план трансформације биће израђен у наредном периоду у складу са Стратегијом деинституционализације 2018-2022. године, за чију израду се спровode припремне активности. Подсећамо да према Закону о социјалној заштити, Министарство, односно Покрајински секретаријат су надлежни за доношење плана трансформације конкретне установе, док за доношење плана измештања корисника из одређене установе немају законски основ (то је у надлежности органа старатељства и установе).

Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова ће као надлежан орган за контролу законитости рада предузети мере ради обезбеђивања службене употребе српског језика у Дому као института загарантованог Уставом Републике Србије.

Препорука бр. 3 Извештаја се односи на предузимање мера како би се обезбедио потребан број медицинског, неговатељског и другог особља у складу са процењеним потребама за адекватним третманом корисника и функционисањем Дома.

GENERAL INVESTIGATION
AND REVENUE MAE

SEARCHED	INDEXED
SERIALIZED	FILED
2868	f8
	181

MC

Обавештавамо вас да се Министарство и установе социјалне заштите приликом запошљавања и ангажовања извршиоца морају придржавати Закона о одређивању максималног броја запослених у јавном сектору ("Службени гласник РС", бр. 68/15), Одлуке о максималном броју запослених на неодређено време у систему државних органа, систему јавних служби, систему АП Војводина и систему локалне самоуправе за 2015. годину ("Службени гласник РС", бр. 101/15) и Уредбе о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава ("Службени гласник РС", бр. 113/13, 21/14, 66/14, 118/14, 22/15). У периоду од доношења поменутих прописа, Министарство предузима активности у обраћању Комисији за давање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава Владе Републике Србије ради прибављања сагласности за запошљавање извршилаца на непопуњеним радним местима у установама за смештај која су предвиђена решењем Министарства о признатом броју запослених и интерним актом установе о организацији и систематизацији послова, на који је добијена сагласност представника оснивача (Министарство за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и Покрајински секретаријат за социјалну политику, демографију и равноправност полова).

Запошљавање и финансирање зарада здравствених радника, лекари и медицински техничари, установе социјалне заштите уговарају са Републичким фондом за здравствено осигурање без посредовања Министарства и уговоре обнављају сваке године. У посебном уговору за сваку установу су дефинисани број и структура здравствених радника, који се одређују на основу прописа који регулишу здравствену заштиту. Подсећамо да су корисници осигураници здравственог осигурања и да им је обезбеђен приступ примарној, секундарној и терцијалној здравственој заштити као и свим грађанима Републике Србије.

Препорука 4. Извештаја се односи на предузимање мера у оквиру надлежности Министарства у циљу доношења прописа којим ће се уредити услови и поступак ограничавања слободе кретања и физичког спутавања корисника на домском смештају. Обавеза Дома је да донесе интерну процедуру о мерама појачаног надзора што је функционални стандард прописан Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите ("Службени гласник РС", бр. 42/13). Процедура треба да је усклађена са Законом о заштити лица са менталним сметњама ("Службени гласник РС", број 45/13") и треба да регулише примену мера појачаног надзора (индиректне – контрола локације, ограничавање простора за кретање и стални надзор и директне – физичко ограничавање) и вођење евиденције о примењеним мерама.

Препорука бр. 5 Извештаја се односи на предузимање мера од стране Министарства како би се обезбедило да сви корисници Дома остваре право на џепарац. У члану 214. став 3. Закона о социјалној заштити уређено је да се сваком кориснику домског смештаја и кориснику породичног смештаја обезбеђују средства за личне потребе у износу који утврђује министар надлежан за социјалну заштиту. Право корисника на средства за личне потребе утврђује надлежан центар за социјални рад. Обавеза је Дома, односно задуженог стручног радника да званично, писаним путем обавести надлежни центар о потреби да се донесе решење о остваривању права корисника на средства за личне потребе. Дом се није обраћао Министарству и Покрајинском секретаријату везано за проблем сарадње са центрима за социјални рад у остваривању права на џепарац корисника.

Препорука бр. 6 Извештаја се односи на препоруку да Министарство и Покрајински секретаријат изврше надзор над радом надлежних центара за социјални рад који нису доставили за своје кориснике акте којима се регулише њихова старатељска заштита. Приликом подношења захтева за смештај, у упутној

документацији центар за социјални рад је дужан да приложи решења суда о лишењу пословне способности и решења о постављању старатеља. Обавеза је Дома, односно задуженог радника, да обавести надлежни центар за социјални рад о потреби да допуни упутну документацију и да званично инсистира на томе, а о тим обраћањима центру треба да постоје допис и/или белешка у досијеу корисника. Дом се није обраћао Министарству и Покрајинском секретаријату везано за проблем сарадње са центрима за социјални рад у достављању потребне документације за пријем корисника.

Препоруке бр. 7, 9 и 10 се односе на предузимање мера од стране Министарства везано за испуњавање структуралних стандарда о највише четири кревета у спаваоницама, елементима опреме у њима и адекватним санитарним чворовима за кориснике и кориснице, прописаних Правилником о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите. Министарство и Покрајински секретаријат ће у наредном периоду планирати средства за инвестициона улагања у Дому у циљу испуњавања прописаних структуралних стандарда везано за простор и опрему и побољшања квалитета смештаја корисника.

Препорука бр. 12 односи на предузимање хитне мере од стране Министарства и покрајинског секретаријата да Дом без одлагања прекине недозвољену праксу држања корисника у изолацији. Покрајински секретаријат као надлежан орган издаће налог директору Дома да донесе интерну процедуру о мерама појачаног надзора и одмах прекине са праксом држања корисника у дуготрајној изолацији.

Иницијатива бр. 13 се односи на предузимање мера у сврху измену одредби прописа које уређују пристанак лица под старатељством на медицинску меру. Старатељска заштита је уређена Породичним законом ("Сл. гласник РС" бр. 18/05, 72/11,6/15) и од децембра 2014. године Експертска група Министарства ради на изменама и допунама Породичног закона. Уз коришћење савремених средстава комуникације, установа у којој је смештен корисник, може врло брзо прибавити писану сагласност старатеља на примену одређене медицинске мере.

Препоруке бр. 14. и 15. се односе на предузимање мера од стране Министарства и Покрајинског секретаријата како би се прибавио довољан број ортопедских помагала за непокретне и полупокретне кориснике, апарата ЕКГ и боце кисеоника и обезбеђивање просторације за обављање стоматолошких интервенција. Обавеза Дома је да у сарадњи са надлежним центром за социјални рад, посредује у остваривању права корисника на ортопедска помагала код надлежне филијале Фонда за здравствено осигурање. Министарство и Покрајински секретаријат ће у наредном периоду планирати средства за набавку потребних медицинских апарата у Дому.

Препорука 17. се односи на сачињавање протокола о поступању у случајевима неочекиване (напрасне) смрти корисника у установама за социјално старање од стране Министарства, у сарадњи са релевантним органима власти. Министарство шаље од 2012. године периодично распис свим установама социјалне заштите са налогом промптног извештавања Министарства о свакој инцидентној ситуацији у установи, као и у случају неочекиване смрти корисника, и доношења интерних процедура поступања запослених у заштити корисника у инцидентној ситуацији.

Ово министарство се захваљује на свим препорукама Заштитника грађана у Извештају о посети Дому за лица ометена у менталном развоју "Otthon" Стара Моравица.

ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР

Владимир Илић